

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Писаревський М.І.

“27” серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні організації

рівень вищої освіти бакалавр
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)
спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)
освітня програма Міжнародні відносини
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)
інститут Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Олександр МІЩЕНКО канд. юр. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Ірина ПАНОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин

(підпис)

Вінникова Н.А.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

Панасенко Г.С.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Панасенко Г.С.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні організації» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Міжнародні відносини»,

підготовки бакалавра,

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні організації» є формування теоретичних знань і практичних навичок аналізу правових засад, організаційної структури, функцій, механізмів діяльності та ролі міжнародних організацій у системі міжнародних відносин, глобальному врядуванні, міжнародній безпеці, економічному співробітництві, захисті прав людини та реалізації зовнішньої політики держав.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- знати та розуміти сутність, правову природу, типологію, функції, структуру та механізми діяльності міжнародних міжурядових і неурядових організацій у системі міжнародних відносин;

- знати особливості формування, функціонування та трансформації системи глобального і регіонального врядування, принципи членства, представництва, фінансування, голосування, ухвалення та виконання рішень міжнародними організаціями;

- розуміти роль Організації Об'єднаних Націй, міжнародних організацій у сфері безпеки, захисту прав людини, гуманітарного співробітництва, торгівлі, фінансів, регіональної інтеграції та розвитку у підтриманні міжнародного порядку й реалізації національних інтересів держав;

- навчитись аналізувати діяльність міжнародних організацій, регіональних інтеграційних об'єднань, неформальних багатосторонніх форматів, міжнародних неурядових організацій, транснаціональних корпорацій, експертних мереж та інших учасників глобального врядування;

- демонструвати навички застосування інформаційно-аналітичних підходів для оцінювання ефективності міжнародних організацій, їхньої ролі у врегулюванні конфліктів, забезпеченні міжнародної безпеки, координації гуманітарного й економічного співробітництва, а також для аналізу участі України в міжнародних організаціях і сучасних процесів трансформації мультилатералізму.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-
Семестр	
6-й	-
Лекції	

32 год.	-
Семінари	
32 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
56 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	-

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН17. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

1.8. Пререквізити: «Політична географія світу», «Основи економіки», «Історія міжнародних відносин», «Країнознавчі студії», «Правове забезпечення міжнародних відносин», «Міжнародна інтеграція та глобалізація», «Теорія міжнародних відносин».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин і глобального врядування

Поняття міжнародної організації, її основні ознаки, правова природа та місце в системі міжнародних відносин. Міжнародні міжурядові організації, міжнародні неурядові організації, міжнародні форуми, інтеграційні об'єднання та інші форми багатосторонньої взаємодії. Відмінність між міжнародною організацією, міжнародною конференцією, неформальним міждержавним форматом і військово-політичним союзом.

Історичні етапи розвитку міжнародних організацій: міжнародні адміністративні союзи, Ліга Націй, формування системи ООН, регіональні організації та сучасне багаторівневе глобальне врядування. Причини виникнення міжнародних організацій: координація політики, вироблення норм, врегулювання конфліктів, міжнародне співробітництво та розв'язання транскордонних проблем.

Функції міжнародних організацій: переговорна, нормотворча, координаційна, інформаційно-аналітична, регулятивна, контрольна, посередницька, гуманітарна та операційна. Теоретичні підходи до аналізу міжнародних організацій: реалізм, ліберальний інституціоналізм, конструктивізм і критичні підходи.

Тема 2. Правові та організаційні засади діяльності міжнародних організацій

Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій. Установчі акти, статuti, міжнародні договори, привілеї та імунітети. Членство, критерії вступу, права й обов'язки держав-членів, статус спостерігача, асоційоване членство, призупинення та припинення членства.

Організаційна структура міжнародних організацій: представницькі, виконавчі, адміністративні, судові, квазісудові та дорадчі органи. Принципи представництва, голосування та ухвалення рішень: консенсус, проста й кваліфікована більшість, однастайність, право вето, зважене голосування. Роль міжнародних службовців, постійних представництв держав і дипломатичних місій при міжнародних організаціях.

Фінансування організацій, бюджетні процедури, обов'язкові та добровільні внески, донорська залежність і політична автономія. Механізми виконання рішень, моніторинг, санкції, умовність допомоги, рекомендаційний характер актів і проблема інституційної ефективності.

Тема 3. Організація Об'єднаних Націй і сучасна багатостороння дипломатія

Передумови створення ООН, її цілі, принципи та основні напрями діяльності відповідно до Статуту ООН. Головні органи ООН: Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Економічна і Соціальна Рада, Міжнародний Суд ООН, Секретаріат і Рада з опіки, діяльність якої фактично призупинена з 1994 року. Спеціалізовані установи, програми, фонди та органи системи ООН.

Порядок денний ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року. Цілі сталого розвитку ООН: зміст і основні напрями. Механізми реалізації та моніторингу ЦСР. Роль держав, міжнародних організацій, бізнесу та громадянського суспільства у досягненні Цілей сталого розвитку.

Рада Безпеки ООН: склад, повноваження, порядок голосування, право вето та відповідальність за підтримання міжнародного миру й безпеки. Миротворчі операції, політичні місії, превентивна дипломатія, посередництво, санкції та гуманітарна координація.

Проблема ефективності ООН у врегулюванні конфліктів. Дискусії щодо реформи Ради Безпеки, представництва держав Глобального Півдня, використання права вето та політизації багатосторонніх рішень. Участь України в діяльності ООН і використання її механізмів для захисту національних інтересів.

Тема 4. Міжнародні організації у сфері безпеки, прав людини та гуманітарного співробітництва

Міжнародні організації та різні моделі забезпечення безпеки й регіонального врядування. НАТО як організація колективної оборони; ОБСЄ як механізм всеосяжної безпеки, діалогу та запобігання конфліктам; Рада Європи як організація, орієнтована на права людини, демократію та верховенство права. Європейський Союз у безпековому та зовнішньополітичному вимірі: Спільна зовнішня та безпекова політика, Спільна політика безпеки і оборони, санкції та цивільні місії.

Система міжнародного захисту прав людини. Рада ООН з прав людини, Управління Верховного комісара ООН з прав людини, договірні органи ООН, Рада Європи, Європейський суд з прав людини та регіональні правозахисні механізми. Міжнародний моніторинг, індивідуальні скарги, політичний тиск і проблеми виконання міжнародних зобов'язань державами.

Гуманітарне співробітництво та реагування на кризові ситуації. УВКБ ООН, Міжнародна організація з міграції, ВООЗ, ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО, Міжнародна організація праці, Міжнародний комітет Червоного Хреста. Гуманітарна допомога, захист цивільного населення, міграційна політика, охорона здоров'я, освіта, культура та координація міжнародних дій у кризових умовах.

Тема 5. Міжнародні економічні, торговельні та фінансові організації

Міжнародні організації як інструменти глобального економічного врядування. Світова організація торгівлі: принципи багатосторонньої торговельної системи, торговельні переговори, механізми вирішення спорів, тарифні та нетарифні бар'єри, сучасні проблеми функціонування системи врегулювання спорів.

Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку, Банк міжнародних розрахунків, регіональні банки розвитку та інші міжнародні фінансові інституції. Кредитування, макрофінансова стабілізація, технічна допомога, умови фінансування, структурні реформи та дискусії про представництво держав, боргову залежність і справедливість глобальної фінансової системи.

ОЕСР, ЮНКТАД, Всесвітня митна організація, ФАТФ та інші інституції міжнародного економічного співробітництва. Взаємодія міжнародних економічних організацій, узгодження стандартів і політик, їхній вплив на глобальну економічну архітектуру та зовнішньоекономічну політику держав.

Тема 6. Регіональні організації, інтеграційні об'єднання та неформальні формати

Регіоналізм і регіональна інтеграція у світовій політиці. Європейський Союз як наднаціональна політико-правова система: інституції, компетенції, процедури ухвалення рішень і зовнішньополітичні можливості. Відмінності між ЄС, НАТО, ОБСЄ та Радою Європи за правовою природою, членством, функціями та інструментами впливу.

Африканський Союз, АСЕАН, Організація американських держав, МЕРКОСУР, Андська спільнота, Карибське співтовариство, Ліга арабських держав, Рада співробітництва арабських держав Перської затоки, Шанхайська організація співробітництва. Регіональні організації як інструменти інтеграції, безпеки, економічного співробітництва, конкуренції, врегулювання конфліктів і конструювання регіонального порядку.

Неформальні багатосторонні формати: G7, G20, BRICS, контактні групи, коаліції держав, міжнародні конференції та саміти. Їхні відмінності від міжнародних організацій, переваги політичної гнучкості й проблеми легітимності, представництва та підзвітності.

Тема 7. Міжнародні неурядові організації, транснаціональні актори та глобальне врядування

Міжнародні неурядові організації, транснаціональні корпорації, благодійні фонди, професійні асоціації, експертні мережі, релігійні організації, глобальні медіа й цифрові платформи як учасники міжнародних відносин. Відмінність між міжурядовими організаціями,

міжнародними неурядовими організаціями, транснаціональним бізнесом і неформальними мережами.

Участь недержавних акторів у формуванні міжнародного порядку денного, адвокації, гуманітарній діяльності, моніторингу прав людини, екологічній політиці, цифровому врядуванні та виробленні міжнародних стандартів. Консультативний статус при міжнародних організаціях, партнерство з органами ООН, механізми фінансування та проблеми підзвітності.

Легітимність, репрезентативність, політична нейтральність, донорська залежність і вплив транснаціональних корпорацій та цифрових платформ на глобальні рішення. Взаємодія державних, міждержавних і недержавних акторів у багаторівневій системі глобального врядування.

Тема 8. Україна в системі міжнародних організацій і трансформація мультилатералізму

Участь України в ООН, Раді Європи, ОБСЄ, НАТО, Європейському Союзі, СОТ, МВФ, Світовому банку, міжнародних фінансових інституціях і спеціалізованих установах системи ООН. Багатостороння дипломатія, коаліційна взаємодія, міжнародно-правові механізми та інституційні інструменти захисту національних інтересів України. Участь України в реалізації Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року та адаптація Цілей сталого розвитку до національних пріоритетів.

Роль міжнародних організацій у реагуванні на російсько-українську війну: дипломатичне засудження агресії, гуманітарна підтримка, допомога вимушено переміщеним особам, документування порушень міжнародного права, міжнародна відповідальність, продовольча, енергетична та ядерна безпека. Межі повноважень міжнародних інституцій і залежність результативності їхньої діяльності від політичної волі держав-членів.

Трансформація мультилатералізму в умовах суперництва великих держав, зростання ролі регіональних інституцій, фрагментації міжнародного порядку та посилення транснаціональних загроз. Реформа ООН, міжнародних фінансових інституцій і механізмів колективної безпеки як предмет сучасних міжнародно-політичних дискусій.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин і глобального врядування	15	4	4			7
Тема 2. Правові та організаційні засади діяльності міжнародних організацій	15	4	4			7
Тема 3. Організація Об'єднаних Націй і сучасна багатостороння дипломатія	15	4	4			7
Тема 4. Міжнародні організації у сфері безпеки, прав людини та гуманітарного співробітництва	15	4	4			7
Тема 5. Міжнародні економічні, торговельні та фінансові організації	15	4	4			7
Тема 6. Регіональні організації, інтеграційні об'єднання та неформальні формати	15	4	4			7
Тема 7. Міжнародні неурядові організації, транснаціональні актори та глобальне врядування	15	4	4			7
Тема 8. Україна в системі міжнародних організацій і трансформація мультилатералізму	15	4	4			7
Усього годин	120	32	32			56

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин і глобального врядування	4
2		
3	Тема 2. Правові та організаційні засади діяльності міжнародних організацій	4
4		
5	Тема 3. Організація Об'єднаних Націй і сучасна багатостороння дипломатія	4
6		
7	Тема 4. Міжнародні організації у сфері безпеки, прав людини та гуманітарного співробітництва	4
8		
9	Тема 5. Міжнародні економічні, торговельні та фінансові організації	4
10		
11	Тема 6. Регіональні організації, інтеграційні об'єднання та неформальні формати	4
12		
13	Тема 7. Міжнародні неурядові організації, транснаціональні актори та глобальне врядування	4
14		
15	Тема 8. Україна в системі міжнародних організацій і трансформація мультилатералізму	4
16		
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількіст ь годин
1.	Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин і глобального врядування – розкрити сутність поняття «міжнародна організація», визначити її основні ознаки та відмінності від міжнародної конференції, інтеграційного об'єднання, неформального міждержавного формату й міжнародної неурядової організації; – проаналізувати історичні передумови виникнення та основні етапи розвитку міжнародних організацій; – охарактеризувати функції міжнародних організацій у системі міжнародних відносин і глобального врядування; – підготувати аналітичну доповідь за темою «Міжнародні організації як механізм координації міжнародного співробітництва».	7
2.	Тема 2. Правові та організаційні засади діяльності міжнародних організацій – розкрити зміст міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій, значення установчих актів, статутів, привілеїв та імунітетів; – проаналізувати порядок набуття, призупинення та припинення членства в міжнародних організаціях, права й обов'язки держав-членів та статус спостерігача; – охарактеризувати організаційну структуру, принципи представництва, процедури голосування й механізми ухвалення рішень у міжнародних організаціях; – підготувати інформаційне повідомлення за темою «Ухвалення рішень у міжнародних організаціях: консенсус, голосування та право вето».	7
3.	Тема 3. Організація Об'єднаних Націй і сучасна багатостороння дипломатія – проаналізувати цілі, принципи, структуру та основні напрями діяльності Організації Об'єднаних Націй; – охарактеризувати повноваження Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки, Економічної і Соціальної Ради, Міжнародного Суду ООН та Секретаріату; – охарактеризувати Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року, механізми їх реалізації та моніторингу, роль державних і недержавних акторів у їх досягненні; – дослідити механізми миротворчої діяльності, посередництва, санкцій, політичних місій і гуманітарної координації в системі ООН; – підготувати аналітичну доповідь за темою «Проблема реформування Ради Безпеки ООН у сучасних міжнародних відносинах».	7
4.	Тема 4. Міжнародні організації у сфері безпеки, прав людини та гуманітарного співробітництва – охарактеризувати особливості НАТО, ОБСЄ, Ради Європи та Європейського Союзу як суб'єктів міжнародної безпеки, регіонального врядування, захисту прав людини та кризового реагування; – проаналізувати міжнародні механізми захисту прав людини в системі ООН, Ради Європи та регіональних організацій; – дослідити діяльність УВКБ ООН, Міжнародної організації з міграції, ВООЗ, ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО, МОП і Міжнародного комітету Червоного Хреста у гуманітарній сфері;	7

	– підготувати презентацію на тему «Міжнародні організації у реагуванні на гуманітарні кризи та захисті цивільного населення».	
5.	Тема 5. Міжнародні економічні, торговельні та фінансові організації – розкрити роль міжнародних організацій у системі глобального економічного врядування; – проаналізувати принципи, функції та механізми діяльності Світової організації торгівлі, Міжнародного валютного фонду, Групи Світового банку, Банку міжнародних розрахунків і регіональних банків розвитку; – охарактеризувати значення ОЕСР, ЮНКТАД, Всесвітньої митної організації та ФАТФ у виробленні міжнародних економічних і регуляторних стандартів; – підготувати інформаційне повідомлення за темою «Міжнародні фінансові організації та їхній вплив на економічну політику держав».	7
6.	Тема 6. Регіональні організації, інтеграційні об'єднання та неформальні формати – проаналізувати сутність регіоналізму та регіональної інтеграції у сучасних міжнародних відносинах; – охарактеризувати інституційну структуру, функції та механізми діяльності Європейського Союзу, Африканського Союзу, АСЕАН, Організації американських держав, МЕРКОСУР, Ліги арабських держав, Ради співробітництва арабських держав Перської затоки та Шанхайської організації співробітництва; – визначити відмінності між міжнародними організаціями та неформальними багатосторонніми форматами, зокрема G7, G20, BRICS, контактними групами, коаліціями та самітами; – підготувати презентацію на тему «Регіональна організація як інструмент формування регіонального порядку: аналіз обраного кейсу».	7
7.	Тема 7. Міжнародні неурядові організації, транснаціональні актори та глобальне врядування – розкрити особливості міжнародних неурядових організацій, транснаціональних корпорацій, благодійних фондів, професійних асоціацій, експертних мереж, глобальних медіа та цифрових платформ як учасників міжнародних відносин; – проаналізувати роль недержавних акторів у формуванні міжнародного порядку денного, гуманітарній діяльності, адвокації, захисті прав людини, екологічній політиці та цифровому врядуванні; – охарактеризувати механізми взаємодії міжнародних неурядових організацій із державами, органами ООН та іншими міжурядовими організаціями; – підготувати есе на тему «Міжнародні неурядові організації в системі глобального врядування: можливості впливу та проблеми легітимності».	7
8.	Тема 8. Україна в системі міжнародних організацій і трансформація мультилатералізму – проаналізувати участь України в діяльності ООН, Ради Європи, ОБСЄ, НАТО, Європейського Союзу, СОТ, МВФ, Групи Світового банку та інших міжнародних організацій; – охарактеризувати участь України в реалізації Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року та адаптацію Цілей сталого розвитку до національних пріоритетів; – дослідити роль міжнародних організацій у реагуванні на російсько-українську війну, гуманітарній підтримці, захисті прав людини,	7

	документуванні воєнних злочинів, забезпеченні продовольчої, енергетичної та ядерної безпеки; – охарактеризувати сучасні проблеми мультилатералізму: реформування ООН, конкуренцію великих держав, кризу міжнародних інституцій, посилення регіоналізму та зростання ролі неформальних форматів; – підготувати аналітичну доповідь за темою «Міжнародні організації як інструмент реалізації національних інтересів України в умовах трансформації міжнародного порядку».	
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

У процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: наприклад, ділова гра; практичні: науково-дослідні завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні задачі;
- Контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

При вивченні дисципліни «Міжнародні організації» застосовуються наступні форми контролю: усний та письмовий. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач та ін.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни. До екзамену допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю.

Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційної роботи – 40 балів.

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні організації», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18479>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Разом	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	40	100
8	8	8	8	8	8	6	6			

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Увага! В умовах дії обставин непереборної сили, як виняток, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

- вивчення та засвоєння тем (активна робота протягом семестру, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями, аналітичні завдання) – 60 балів;
- підсумковий контроль у формі екзамену – 40 балів (тестові питання – 40 балів (1 бал за кожне)).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає Zoom або залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усний виступ, виконання письмового завдання	Критерії оцінювання
Оцінювання семінарських/практичних занять (максимум 8 балів)	
8	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
7-6	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
5-4	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання

	необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.
Оцінювання семінарських/практичних занять (максимум 6 балів)	
6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
5	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
4-3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Увага! У разі порушення академічної доброчесності здобувач отримує 0 балів.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування: студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу. Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь. За успішне

проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової_поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію наукових статей або тез досліджень.

Умови зарахування: студент має надати офіційне звернення до викладача. До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів: участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів; публікація тез конференції: до 5 балів; публікація статті у фаховому виданні: до 10 балів.

Кожне таке звернення розглядається окремо. Рішення ухвалюється відповідно до чинних нормативно-правових документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальний рівень поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменаційну роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Політика використання технологій штучного інтелекту

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема усного опитування, тестування, модульних контрольних робіт та семестрового екзамену.

Під час підготовки до практичних занять, виконання самостійних завдань, підготовки презентацій, інформаційних повідомлень, есе та аналітичних матеріалів здобувач освіти може використовувати ШІ як допоміжний інструмент для пошуку й систематизації інформації, формування структури роботи, пояснення понять, мовного та стилістичного редагування тексту. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів і прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

У разі використання ШІ здобувач освіти зазначає назву сервісу або моделі, дату та характер його використання. За вимогою викладача здобувач освіти надає використані запити або пояснює спосіб застосування технологій ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення та література

Основна література

1. Бабарицький О. В., Ігнат'єва А. І., Буднік І. К. Роль міжнародних організацій у сучасному світі. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 3. Ч. 3. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.3.36>.
2. Волоснікова Н. М., Абрамов Ф. В., Яцина В. В. Глобальні виклики та міжнародні відносини у сфері миру та безпеки. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: Економічні науки. 2025. № 1. С. 79–83. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.1.79>.
3. Задерейко С. Ю. Роль міжнародних організацій в період збройних конфліктів. *Наукові записки*. Серія: право. 2024. № 16. С. 273–279. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-273-279>.
4. Замрига А. В., Мушенюк С. І. Міжнародна практика надання міжнародної гуманітарної допомоги. *Київський часопис права*. 2025. № 4. С. 189–193. DOI: <https://doi.org/10.32782/kjp/2025.4.28>.
5. Зоммерер Т., Трайш К., Івасюк Г. Політизація міжнародних організацій режиму європейської безпеки в українському публічному просторі. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2024. № 49. С. 16–26. DOI: <https://doi.org/10.31861/mhpi2024.49.16-26>.
6. Зоммерер Т., Івасюк Г., Трайш К. Легітимація та делегітимація ОБСЄ в українському медійному просторі. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2024. № 50. С. 79–86. DOI: <https://doi.org/10.31861/mhpi2024.50.79-86>.
7. Захожай К., Славкова А. Діяльність міжнародних фінансових організацій у контексті забезпечення макрофінансової стабільності держави. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-99>.

8. Кібець М. Ю., Головатенко М.Ю. Класифікація міжнародних організацій та їх роль в сучасному світі. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 3. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.102>.
9. Латишева В. В., Бабіна В. О. Співробітництво України з міжнародними організаціями в умовах війни: проблеми, напрями та перспективи. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2023. № 15 (1). С. 149–157. DOI: <https://doi.org/10.15421/352317>
10. Реньов Є. В. Реформування Ради Безпеки ООН: проблеми та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 538–541. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/124>.
11. Стройко Т. В. *Міжнародні організації: навчальний посібник*. Київ: Кондор-Видавництво, 2025. 250 с.
12. Салюк-Кравченко, О. О., & Вишневецький, Я. Стратегічний вплив міжнародних організацій на архітектуру моделей глобальної енергетичної безпеки. *Публічне урядування*. 2024. № 3 (40). С. 26-36. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2024-3\(40\)-4](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2024-3(40)-4)
13. Тильчик В. В., Француз-Яковець Т. А., Букач В. В. Міжнародні організації як учасники глобального правотворення: постнаціональні підходи та виклики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 9. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/111>.
14. Уханова І., Засць М. Трансформація системи глобальних фінансових організацій в контексті забезпечення міжнародної економічної безпеки національних економік. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-183>.
15. Debre M. & Dijkstra H. Are international organisations in decline? An absolute and relative perspective on institutional change. *Global Policy*. 2023. Vol. 14(1), P. 16-30. Retrieved from: <https://doi.org/10.1111/1758-5899.13170>
16. Hurd I. *International Organizations: Politics, Law, Practice*. 5th ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2024. 327 p.
17. Karns M. P., Johnson T., Mingst K. A. *International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance*. 4th ed. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 2024. 671 p.
18. Sharman J.C. Something New out of Africa: States Made Slaves, Slaves Made States. *International Organization*. 2023. Volume 77 , Issue 3. P. 497 - 526 DOI: <https://doi.org/10.1017/S0020818323000073>

Допоміжна література

1. Виговська О. Переговори як інструмент глобального врегулювання: теоретичні підходи та практичні імплікації. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2025. Вип. 163. С. 49–57. DOI: <https://doi.org/10.17721/apmv.2025.163.1>.
2. Гончаров М. Дослідження поняття «інформаційна безпека». *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 1(82). С. 34-37. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.1.4>
3. Єрошин А. Стратегічні комунікації НАТО: сучасний стан та проблеми. (2024). *Серія: Історія. Політологія*. № 38. С. 100-109. <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-14-38-100-109>
4. Захожай К.В., Славкова А.А. Діяльність міжнародних фінансових організацій у контексті забезпечення макрофінансової стабільності держави. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-99>
5. Михайленко О. Європейська безпека в контексті російсько-української війни: трансформація міжнародних інституцій. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2025. № 21. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-21>.
6. Панова І. О., Писаревський М. І., Сідоров М. В. Проблематика міжнародної безпеки в теорії міжнародних відносин: аналітичні рівні та пояснювальні рамки. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2025. № 22. С. 24–29. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2025-22-03>.
7. Попель С. Міжнародні фінансові організації та Україна: стратегічні вектори співпраці. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 206–212. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-28>.
8. Пугач А. М., Пугач В. А. Міжнародні відносини у сфері забезпечення миру та безпеки. *Державне управління. Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 5. С. 156–160. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.156>
9. Сичова А. Геополітика енергетичних ресурсів: переосмислення безпеки на глобальному рівні. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2024. Випуск 1(61) 2024. С. 44–51. URL: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2024.1\(61\).306747](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2024.1(61).306747)
10. Яценко О.В., Кузьменко О.М., Луців Р.С. Роль міжнародних фінансових інституцій в стабілізації національної економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. Випуск 3 (12). С. 19-25. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.12-4>
11. Vinnykova N. Democracy-Security Interplay: Resilience and Fragility in a Turbulent World. *Regional Studies*. 2026. Issue 44. P. 133–138. <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2026.44.21>.

16. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Офіційний вебсайт Європейського Союзу – https://european-union.europa.eu/index_en
- Офіційний вебсайт Банку міжнародних розрахунків – <https://www.bis.org/>
- Офіційний вебсайт Групи Світового банку – <https://www.worldbank.org/en/home>
- Офіційний вебсайт Міжнародного валютного фонду – <https://www.imf.org/en/Home>
- Офіційний вебсайт Організації Об'єднаних Націй – <https://www.un.org/en/>
- Офіційний вебсайт Асоціації держав Південно-Східної Азії – <https://asean.org/>
- Офіційний вебсайт Міжнародного агентства з атомної енергії – <https://www.iaea.org/>
- Офіційний вебсайт Всесвітньої туристичної організації ООН (UN Tourism) – <https://www.unwto.org/>
- Офіційний вебсайт Міжнародної організації цивільної авіації – <https://www.icao.int/>

- Офіційний вебсайт Міжнародної морської організації – <https://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>
- Офіційний вебсайт Міжнародної фінансової корпорації – <https://www.ifc.org/en/home>
- Офіційний вебсайт Організації чорноморського економічного співробітництва – <https://www.bsec-organization.org/>
- Офіційний вебсайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН – <https://www.fao.org/home/en>
- Офіційний вебсайт Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури – <https://www.unesco.org/en>

12 Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні організації» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18479>